

Petőfi Sándor: A helység kalapácsa

Petőfi Sándor születésének 200. évfordulója alkalmából készülő új népopera az „új reformkor” jegyében

1. A projekt bemutatása és szinopszis

Alkotók:

rendező: ifj. Vidnyánszky Attila

dramaturg: Vecsei H. Miklós

zeneszerző: Kovács Adrián

díszlettervező: Csíki Csaba

jelmeztervező: Kiss Zsuzsanna

létrehozó, kreatív és operatív produkciós iroda: Coopera

A Coopera elsődleges küldetése, hogy a klasszikus komolyzenét minél szélesebb körben népszerűsítse, újra felfedeztesse a hallgatósággal, megszerettesse a ma élő emberekkel, különös tekintettel a fiatal korosztályra.

Alapító producere, dr. Vadász Dániel, aki a Virtuózok tehetségkutató egyik alapítója is, mindig kiemelt figyelmet fordított arra, hogy újító ötletekkel reformálja meg a komolyzene rigiditását, annak elefántcsonttoronyba helyezése helyett a szélesebb közönség elérését tekinti fontosnak. Ezen idea mentén alapította meg a budapesti székhelyű Coopera Művészeti Nonprofit Közhasznú Kft.-t, amely produkciós szerveződés a nemzeti színházakkal alakít ki együttműködést, és hoz létre operaprodukciókat, amellet, hogy különleges koncerteket, tehetségkutatókat és komolyzenei tartalmú versenyeket is szervez a fiatal pályakezdők számára. A Coopera céljaul tűzte ki a magyar kulturális értékek támogatását, népszerűsítését is. 2020-ban megszületett Bánk bán produkciónk, melyet nagy sikerrel mutattunk be még abban az évben, az előadás 2022-ben a veronai Teatro Filarmonico évadát nyitja majd meg, amellet, hogy a Kárpát-medence területén közel 100 előadást tervezünk bemutatni belőle.

A magyar kultúra – és benne a komolyzene – szerepe és ennek támogatása nagyon fontos feladatunk, ezzel a művészeti formával érhetünk el legkönnyebben a nemzetközi siker csúcsára, amelyre művészetünk hivatott.

A Coopera új projektkezdeményezései azt szeretnék elérni, hogy fontos irodalmi és kultúrateremtő, generációkat nevelő irodalmi művek szolgáljanak alapjául egy-egy létrejövő összművészeti alkotásnak. Azt az utat próbáljuk meg folytatni, amit a reformkor és annak mély érzelmű, nemzeti identitást és nyelvet teremtő nagyjai mutatnak számunkra. Megteremteni egy olyan, a ma emberének szóló, magyar nyelv és irodalomból építkező népi, komolyzenei nyelvet, amely méltó lenyomata lehet korunknak, és válaszokat adhat a világ ideológiai kaskai metamorfózisának közepette. Úgy érezzük újból feladattá vált a magyar nyelv, a nemzeti kultúra átmentésének szükségessége, újból szükség van a Petőfi-idea feltámasztására, ezért gondoltunk a költő eposzparódiájának komolyzenei formába való öntésére.

Az operai műfaj megújításának igénye nem gyökér nélküli próbálkozás. Az elmúlt száz évben számos hasonló szellemiségű zenés színházi irányzat látott napvilágot. A teljesség igénye nélkül: Honegger, Orff, Korngold, Gershwin, Kurt Weil, Menotti, Bernstein, Sondheim munkássága, Sztravinszkij, Prokofjev és Sosztakovics művei, valamint a filmművészet legjobbjai az új népopera – legmagasabb komolyzenei körökben is elfogadott – csíráinak tekinthetők.

A barokktól kezdve valamennyi operaszerző idézte, sőt, szervesen használta korának zenei stílusait, ritmusait, táncait. Mozart a kor szórakoztató zenéjéből alkotta meg a komolyzeneirodalom egyik legkiemelkedőbb életművét. Ennek kulcsa, hogy a „könnyűzenét” minden pillanatban megkérdőjelezhetetlen jogosultsággal tudta a drámai kifejezés szolgálatába állítani. A széles tömegek számára elfogadhatatlan kortárs zene sokat hangoztatott filozófiai kiindulópontja: a világ ma szörnyű, ezt kell kifejezni. A világot minden korban sokan látták szörnyűnek. Mindig voltak borzalmak, és mindig is vannak szépségek.

A széles tömegek megszólítására alkalmas kortárs zene kiinduló filozófiája inkább ez lehetne: a befogadó a művésztől éppen azt a segítséget várja, amivel az élet mindennapi nehézségein fölülemelkedhet. Szívesen szembesülünk a drámával, de mindannyian szeretjük, ha legalább a zenében dereng valami a megoldásból.

A fenti, Kesselyák Gergely Liszt-díjas, Érdemes Művész karmester, művészbárátunkkal közös gondolatok alapján született meg az a szándék, hogy egy fiatal, a ma emberéhez szóló alkotócsapattal dolgozzuk ki a Petőfi Sándor A helység kalapácsának különös, ironikus, parodisztikus hangvételére alapozó komolyzenei összművészeti előadás tervét, mely előadás létrehozását az az alkotói szándék vezérli, amely Petőfi és kortársai ideáin alapszik.

A ma fiataljainak bevezetése a nyelv és kultúra megőrzőinek munkásságába kiemelt feladatunk. Egy ilyen új alkotás, amely a mindenkinek tükröt tartó humort oly mesterien kezeli, mint Petőfi, szerintünk ennek a szándéknak a szolgálatában áll, minden korosztály számára elérhető, befogadható lehet. Itt említenénk meg a fiatalok között méltán népszerű Red Bull Pilvaker kezdeményezést, amely minden évben hatalmas érdeklődésnek örvend. Miért ne ülhetne fel erre a hajóra a művészet komolyabb formáját tisztelő alkotói szándék is?

A Coopera eddigi, létrehozott előadásaihoz hasonlóan arra törekszünk, hogy ezt a létrejövő produkciót is a lehető legtöbb magyar színház és előadótér műsorára tűzhesse. Ezért már a tervezéskor különösen figyelünk arra, hogy előadható legyen kisebb és nagyobb színházi, vagy épített színházi, szabadtéri és kőszínházi terekben is.

A mellékelt költségvetés tartalmazza az új komolyzenei színházi nyelv, az előadandó opera megíratási, valamint az előadás létrehozásának és bemutatójának költségeit, melynek összértéke ez alapján nettó 142 082 500 Ft.

Bízunk benne, hogy pályázatunk elnyeri az Önök tetszését, és méltónak találják arra, hogy az új és szükségszerű kulturális reformkornak egy kiemelt lépcsőjét hozzassuk létre közösen, Petőfi Sándor nemzeti, forradalmi költőnk születésének 200. évfordulójának ünnepeként.